

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Oikea-aikainen ja oikean laajuinen tuki ammatillisessa koulutuksessa

18.11. 2024
pienryhmätehtävät

Ammattilan Opiston kolmen toimipaikan sujuva ja saumaton oppimisen tuki

5 km

50 km

Tekniikka ja liikenne:

500 opiskelijaa

- Auto
- Kiinteistöpalvelu
- Kone- ja tuotanto
- Pintakäsittely
- Puuteollisuus
- Sähkö- ja automaatio

Ammatillinen opettaja 23

Ammatillinen/muu ohjaaja 15

YTO-opettaja 13

Erytisopettaja 2

Opinto-ohjaaja 2

Terveys- ja hyvinvointiala:

600 opiskelijaa

- Sosiaali- ja terveysala
- Lääkeala
- Välinehuoltaja

Ammatillinen opettaja 25

Ammatillinen / muu ohjaaja 15

YTO-opettaja 15

Erytisopettaja 2

Opinto-ohjaaja 2

Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Asuntola, ohjaaja 2

Palvelualat:

500 opiskelijaa

- Hius- ja kauneus
- Ravintola- ja catering
- Puhtaus- ja kiinteistö
- Kuljetuspalvelu, log.

Ammatillinen opettaja 22

Ammatillinen / muu ohjaaja 15

YTO-opettaja 12

Erytisopettaja 2

Opinto-ohjaaja 2

Toimintamallin luomisessa huomioitavat seikat, helposti ratkaistavat asiat, haasteet, kipupisteet, muut havainnot ym.?

- Oppimisen tuen toteuttaminen tilanteissa, joissa opiskelijalla on erilaisia mielenterveyden huolia?
- Opettajan antama tukiopetus ammatillisissa tutkinnon osissa?
- Opettajan antama tukiopetus yhteisissä tutkinnon osissa?
- Opettajien antama ohjeistus opiskelutaitojen ja -tekniikoiden käyttämiseen kussakin tutkinnon osissa?
- Erityisopettajan antama erityisopetus oppimisen tuessa?
- Erityisopettajan konsultaatio muiden opettajien tukemisessa oppimisen tuessa?
- Erityisopettajan antama erityisopetus?
- Erityisopettajan konsultaatioon perustuva muu opetus ja ohjaus erityisessä tuessa?
- Erityinen tuki työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa?

Yhteistyö ja rajapinnat huomioiden alueen perusopetus, opiskeluhuolto, hyvinvointialue, vaativa erityinen tuki, elinkeinoelämän tarpeet ym.?

Pienryhmätyöskentelyn ohjeistus

1. Jokaisella ryhmällä on yksi toimipaikka Ammatilan opistosta.
2. Yksi ryhmä suunnittelee toimipaikan oppimisen tuen toteuttamisen tapoja.
3. Toinen ryhmä suunnittelee saman toimipaikan erityisen tuen toimintatapoja.
4. **Pienryhmätyöskentelylle on aikaa noin 1 tunti**
5. Pienryhmien purulle on varattu aikaa 1 tunti eli **10 minuuttia per ryhmä**

Huomioikaa tukimuotoja suunniteltaessa kunkin toimipaikan luonne (tutkinnot, koko, sijainti ym.)

Ammattilan Opiston kolmen toimipaikan sujuva ja saumaton oppimisen tuki

5 km

50
km

Tekniikka ja liikenne:

500 opiskelijaa

- **Auto**
- **Kiinteistöpalvelu**
- **Kone- ja tuotanto**
- **Pintakäsittely**
- **Puuteollisuus**
- **Sähkö- ja automaatio**

Ammatillinen opettaja 23

Ammatillinen/muu

ohjaaja 15

YTO-opettaja 13

Erytisopettaja 2

Opinto-ohjaaja 2

- Oppimisen tuen toteuttaminen tilanteissa, joissa opiskelijalla on erilaisia mielenterveyden huolia tai tuen tarvetta?
- Opettajan antama tukiopetus ammatillisissa tutkinnon osissa?
- Opettajan antama tukiopetus yhteisissä tutkinnon osissa?
- Opettajien antama ohjeistus opiskelutaitojen ja -tekniikoiden käyttämiseen kussakin tutkinnon osissa?

Toimintamallin luomisessa huomioitavat seikat, helposti ratkaistavat asiat, haasteet, kipupisteet, muut havainnot ym.

Yhteistyö ja rajapinnat huomioiden alueen perusopetus, opiskeluhuolto, hyvinvointialue, vaativa erityinen tuki, elinkeinoelämän tarpeet ym. ?

RYHMÄ1

- **Oppimisen tuen toteuttaminen tilanteissa, joissa opiskelijalla on erilaisia mielenterveyden huolia tai tuen tarvetta?**
  - > vastuupettaja tekee huomion tuen tarpeesta itse / tiedonsiirron kautta
    - konsultoi erityisopettajaa / keskustelee opiskelijan kanssa
    - organisoii oppimisen tuen sekä ohjaa hyvinvointialueen opiskeluhuoltoon
  - sovitaan seuranta, vastuut ja jatkotoimenpiteet: tarvitaanko erityistä tukea?
- **Opettajan antama tukiopeus ammatillisissa tutkinnon osissa?**
  - > poissaolojen/kevennetyn työjärjestyksen vuoksi tarjotaan mahdollisuutta ammatillisten aineiden tukipajaan, vastuupettaja konsultoi ammatillisten aineiden opettajia ja ohjaajia opetuksen yksilöllistämistä, työpaikkajakson tuen tehostaminen esim. työhönvalmennus
- **Opettajan antama tukiopeus yhteisissä tutkinnon osissa?**
  - > opettajat tarjoavat mahdollisuutta osallistua YTO-aineiden tukipajaan tai suorittaa opintoja verkkototeutuksella
- **Opettajien antama ohjeistus opiskelutaitojen ja -tekniikoiden käyttämiseen kussakin tutkinnon osissa?**
  - > tarjotaan mahdollisuutta yksilölliseen ohjauksaikaan taitojen ja tekniikoiden vahvistamiseksi ja tarvittaessa erityisopettajan konsultaatioon

RYHMÄ 1 jatkuu...

Toimintamallin luomisessa huomioitavat seikat

helposti ratkaistavat asiat: pajat, yksilöohjaus, opettajien keskinäinen konsultaatio

haasteet: tuen vastaanotto? seuranta? monien toimijoiden yhteistyö?

kipupisteet: vastuut, yhteisten käytänteiden noudattaminen, kirjaaminen, vastuuopettaja koordinoi koko prosessia - suuri työmäärä ja vastuu?

muut havainnot ym.: esim. säännölliset oppimisen tuen seurantapalaverit : mukana vastuuopettaja, erityisopettaja ja opo (ainakin)? PETO?

Yhteistyö ja rajapinnat huomioiden alueen perusopetus, opiskeluhuolto, hyvinvointialue, vaativa erityinen tuki, elinkeinoelämän tarpeet ym.? :

> ohjataan opiskeluhuollon palveluihin / varmistetaan, että hoitokontakti olisi olemassa jo aikaisemmin

> jos seurannassa ilmenee, että oppimisen tuki ei auta, pohditaan erityisen tuen tarvetta ja ohjataan jatkoselvityksiin

Ammattilan Opiston kolmen toimipaikan sujuva ja saumaton oppimisen tuki

5 km

50
km

Tekniikka ja liikenne:

500 opiskelijaa

- **Auto**
- **Kiinteistöpalvelu**
- **Kone- ja tuotanto**
- **Pintakäsittely**
- **Puuteollisuus**
- **Sähkö- ja automaatio**

Ammatillinen opettaja 23

**Ammatillinen/muu
ohjaaja 15**

YTO-opettaja 13

Erityisopettaja 2

Opinto-ohjaaja 2

- Erityisopettajan antama erityisopetus oppimisen tuessa?
- Erityisopettajan konsultaatio muiden opettajien tukemisessa oppimisen tuessa?
- Erityisopettajan antama erityisopetus?
- Erityisopettajan konsultaatioon perustuva muu opetus ja ohjaus erityisessä tuessa?
- Erityinen tuki työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa?

Toimintamallin luomisessa huomioitavat seikat, helposti ratkaistavat asiat, haasteet, kipupisteet, muut havainnot ym.

Yhteistyö ja rajapinnat huomioiden alueen perusopetus, opiskeluhuolto, hyvinvointialue, vaativa erityinen tuki, elinkeinoelämän tarpeet ym. ?

RYHMÄ2

Oppimisen tuki

- >opiskelijan palaveriisiin osallistuminen
- >tuen tarpeen avaaminen yhdessä opiskelijan kanssa
- >oppimisen tuen konsultaatio

Erityisopettajan antama opetus ja tuki oppimisvalmiuksiin ja arjentaitoihin, sekä opiskelijan yhteistyötaitoihin ja voimavaroihin liittyvää tukea.

Erityisopettajan antama tuki YTO- opintoihin

Erityisopettajan konsultaatioon perustuva muu opetus ja ohjaus erityisessä tuessa

- >vastuunopettajan osallistuminen opiskelijan erityisen tuen palaveriin
- >ammattilliset pajat

Erityinen tuki työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa

- >tuen tarpeiden kartoitus yhdessä opiskelijan kanssa
  - >matalan kynnyksen tuki (vastuunopettaja/ohjaaja)
  - >avoin keskustelu erityisen tuen tarpeista työelämän kanssa
-

Ammattilan Opiston kolmen toimipaikan sujuva ja saumaton oppimisen tuki

5 km

50 km

- Oppimisen tuen toteuttaminen tilanteissa, joissa opiskelijalla on erilaisia mielenterveyden huolia tai tuen tarvetta?
- Opettajan antama tukiopetus ammatillisissa tutkinnon osissa?
- Opettajan antama tukiopetus yhteisissä tutkinnon osissa?
- Opettajien antama ohjeistus opiskelutaitojen ja -tekniikoiden käyttämiseen kussakin tutkinnon osissa?

Terveys- ja hyvinvointiala: 600 opiskelijaa

- **Sosiaali- ja terveysala**
- **Lääkeala**
- **Välinehuoltaja**

Ammatillinen opettaja 25
Ammatillinen / muu ohjaaja 15

YTO-opettaja 15

Erytisopettaja 2

Opinto-ohjaaja 2

**Yhteisöllinen
opiskeluhoolto**

Asuntola, ohjaaja 2

Toimintamallin luomisessa huomioitavat seikat, helposti ratkaistavat asiat, haasteet, kipupisteet, muut havainnot ym.

Yhteistyö ja rajapinnat huomioiden alueen perusopetus, opiskeluhoolto, hyvinvointialue, vaativa erityinen tuki, elinkeinoelämän tarpeet ym.?

RYHMÄ3

- Oppimisen tuen toteuttaminen tilanteissa, joissa opiskelijalla on erilaisia mielenterveyden huolia tai tuen tarvetta?
  - Kutsutaan koolle monialainen työryhmä; vastuuopettaja, kuraattori, terveydenhoitaja ja erityisopettaja ja muut tarvittavat tahot.
  - Tehdään suunnitelma tuen saamiseksi.
  - Seuranta
- Yhteistyö sidosryhmien kanssa
- SORA-lainsäädännön huomioiminen
- Onko valmiuksia lähteä työelämäjaksolle? -> Korvaavaa toimintaa.

- Opettajan antama tukiopetus ammatillisissa tutkinnon osissa?
  - Pienryhmä/paja-opetus
    - yksittäisen opiskelijan tukiopetukseen ei resurssit riitä
    - Huomioidaan yksittäisen opiskelijan kunto ja jaksaminen

- Opettajan antama tukiopetus yhteisissä tutkinnon osissa?
  - Pienryhmä/paja-opetus
    - yksittäisen opiskelijan tukiopetukseen ei resurssit riitä
    - Huomioidaan yksittäisen opiskelijan kunto ja jaksaminen

- Opettajien antama ohjeistus opiskelutaitojen ja -tekniikoiden käyttämiseen kussakin tutkinnon osissa?
  - Erityisopettajan konsultointi
  - Opettajien koulutukseen erityispedagogisen osaamisen lisääminen
  - Lisäkoulutus opettajille

Ammattilan Opiston kolmen toimipaikan sujuva ja saumaton oppimisen tuki

5 km

50 km

- Erityisopettajan antama erityisopetus oppimisen tuessa?
- Erityisopettajan konsultaatio muiden opettajien tukemisessa oppimisen tuessa?
- Erityisopettajan antama erityisopetus?
- Erityisopettajan konsultaatioon perustuva muu opetus ja ohjaus erityisessä tuessa?
- Erityinen tuki työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa?

Terveys- ja hyvinvointiala:
600 opiskelijaa
- Sosiaali- ja terveystieteiden ala
- Lääkeala
- Välinehuoltaja
Ammatillinen opettaja 25
Ammatillinen / muu ohjaaja 15
YTO-opettaja 15
Erityisopettaja 2
Opinto-ohjaaja 2
Yhteisöllinen opiskeluhoito
Asuntola, ohjaaja 2

Toimintamallin luomisessa huomioitavat seikat, helposti ratkaistavat asiat, haasteet, kipupisteet, muut havainnot ym.

Yhteistyö ja rajapinnat huomioiden alueen perusopetus, opiskeluhoito, hyvinvointialue, vaativa erityinen tuki, elinkeinoelämän tarpeet ym.?

RYHMÄ4

Toinen erityisopettaja on laaja-alainen ja toinen ammatillinen erityisopettaja. Erityisopetus olisi pienryhmäopetusta ja/ tai rinnakkaisopetusta oppitunneilla. Kyseessä taitaa olla erityisammattikoulu, jossa ohjaaja resurssia on noin runsaasti. Normaalisti olisi max 4 henkilöä.

Ammatillinen erityisopettaja ammatillisten tukena ja laaja-alainen ytojen tukena, pestit jaettu eri toimipisteissä ja aikataulutettuna muiden pisteiden konsultaatio/tuki erityisopetuksessa.

Konsultatiivisuus perustuu havainnointiin arjessa. Opiskelijoiden osalta, mutta myös opettajien osalta. Positiivinen "muilutus" erityispedagogisten työtapojen levitys käytännön kautta.

Ryhmä 4

Työssäoppimisjaksoille voisi lähteä ohjaaja/työvalmentaja erityisen tuen opiskelijoiden kohdalla. Työssäoppimisen paikka tulee olla valikoitu ja siellä työpaikkaohjaaja tulee olla koulutettu myös kohtaamaan erityisen tuen opiskelija. Työpajat voisivat olla myös alueellisesti ratkaisu erityisen tuen opiskelijoiden osalta työssäoppimispaikkoina.

Ammattilan Opiston kolmen toimipaikan sujuva ja saumaton oppimisen tuki

5 km

50 km

- Oppimisen tuen toteuttaminen tilanteissa, joissa opiskelijalla on erilaisia mielenterveyden huolia tai tuen tarvetta?
- Opettajan antama tukiopetus ammatillisissa tutkinnon osissa?
- Opettajan antama tukiopetus yhteisissä tutkinnon osissa?
- Opettajien antama ohjeistus opiskelutaitojen ja -tekniikoiden käyttämiseen kussakin tutkinnon osissa?

Toimintamallin luomisessa huomioitavat seikat, helposti ratkaistavat asiat, haasteet, kipupisteet, muut havainnot ym.

Yhteistyö ja rajapinnat huomioiden alueen perusopetus, opiskeluhoolto, hyvinvointialue, vaativa erityinen tuki, elämäntilanteen tuki ym. ?

Palvelualat:
500 opiskelijaa
- **Hius- ja kauneus**
- **Ravintola- ja catering**
- **Puhtaus- ja kiinteistö**
- **Kuljetuspalvelu, log.**
Ammatillinen opettaja 22
Ammatillinen / muu ohjaaja 15
YTO-opettaja 12
Erytisopettaja 2
Opinto-ohjaaja 2

RYHMÄ5

- samanaikaisopetus ennakoiden haastavissa oppisisällöissä, ryhmien kokoonpanot vaihtelevat (ei tule leimaantumista)
- opettajien antama tukiopeutus
- matematiikan tehtävät viedään käytäntöön työsaleihin
- esim.hiuspuolella opiskelijalla saattaa olla hankaluus asiakaskohtamisessa ->ammattialan muutos, jossa ei olla niin "iholla" asiakastilanteissa
- tuen antaminen ensimmäisissä asiakastilanteissa
- tukea työpaikoilla, työpaikkakäyntejä säännöllisesti, suora vuorovaikutus työpaikoilta oppilaitokseen
- yksilölliset ratkaisut
- oppimistilan erityisjärjestelyt ; sermit, kuulokkeet,
- kuraattorit, terveydenhuolto, moniammatillinen yhteistyö, SORA-lainsäädäntö

Ammattilan Opiston kolmen toimipaikan sujuva ja saumaton oppimisen tuki

5 km

50 km

- Erityisopettajan antama erityisopetus oppimisen tuessa?
- Erityisopettajan konsultaatio muiden opettajien tukemisessa oppimisen tuessa?
- Erityisopettajan antama erityisopetus?
- Erityisopettajan konsultaatioon perustuva muu opetus ja ohjaus erityisessä tuessa?
- Erityinen tuki työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa?

Toimintamallin luomisessa huomioitavat seikat, helposti ratkaistavat asiat, haasteet, kipupisteet, muut havainnot ym.

Yhteistyö ja rajapinnat huomioiden alueen
perusopetus, opiskeluhuolto, hyvinvointialue,
erityinen tuki, elinkeinoelämän tarpeet ym. ?

Palvelualat:

500 opiskelijaa

- **Hius- ja kauneus**
- **Ravintola- ja catering**
- **Puhtaus- ja kiinteistö**
- **Kuljetuspalvelu, log.**

Ammatillinen opettaja 22

**Ammatillinen / muu
ohjaaja 15**

YTO-opettaja 12

Erityisopettaja 2

Opinto-ohjaaja 2

RYHMÄ 6: toimipaikan erityisen tuen toimintatapoja.

Jaetaan palvelualat erityisopettajille 2+2, molemmilla omat vastuu koulutusalat

- samoin opinto- ohjaajat, sama ohjauksen ja tuen tiimi palvelualoilla

Erytisopettaja toimii opettajien tukena ja konsultaatioapuna

- erityisesti vastuuopettajan/ ryhmänohjaajan kanssa yhteistyö vahvaa ja säännöllistä
- erityisopettaja mukana oppivelvollisten HOKSin laadinnassa (1. HOKS) tarvittaessa (jos tiedossa tuen tarve)
- tiedonsiirtopalaveri: erityisopettaja, opettajat, vastuuopettaja, ohjaajat
  - opiskelijakohtaisesti haasteet ja tuen tarpeet
- erityisopettaja havainnoi opetustunneilla opintojen alussa opiskelijoiden tuen tarvetta ja konsultoi opettavaa opettajaa

Työpaikalla järjestettävä koulutus

- tiedonsiirtolomake työpaikalle, opiskelija täyttää itse: omat vahvuudet ja osaaminen, millaista tukea tarvitsee, haasteet
- Opettajien lisäksi ohjaajat käyvät työpaikoilla ohjaamassa opiskelijoita opiskelijan tarpeen mukaan

YTO- aineet

- erityisopettajan pitämä tukipaja
- mukana myös ohjaaja tai opinto-ohjaaja?